

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (HE 156/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 16/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsätuhojen torjunnasta annetun lain (1087/2013) 2 §:n 13 kohta, 3 ja 4 §, 5 §:n 3 momentti, 8 a ja 18 § sekä 28 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 8 a § laissa 228/2016, 18 § osaksi laissa 228/2016 ja 28 §:n 1 momentti laissa 341/2019, sekä
lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 10 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

-
- 13) *ammattimaisella toiminnanharjoittajalla* tahoa, joka harjoittaa:
a) puutavaran korjuuta ja joka ammattimaisesti hankkii puutavaraa tai hakkuuoikeuksia jalostusta tai välittämistä varten ja joka on puutavaran omistaja tai hakkuuoikeuden haltija taikka sellaisen sopimuksen alkuperäinen sopimusosapuoli, joka on puutavaran omistajan tai hakkuuoikeuden haltijan kanssa tehnyt puunkorjuun tai sen lisäksi myös kuljetustyön toteuttamiseksi sopimuksen; ammattimaisella toiminnanharjoittajalla ei kuitenkaan tarkoiteta sellaista yhteis-

Eduskunnan vastaus EV 204/2021 vp

sän osakaskuntaa ja yhteisalueilla (758/1989) tarkoitetun yhteisen alueen osakaskuntaa, jonka osuuksista vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden omistuksessa; tai

b) metsätaloutta yksinoikeudella valtion omistamalla maalla ja toimittaa puutavaraa asiakkaille.

3 §

Puutavaran poistaminen hakkuupaikalta ja välivarastosta

Metsätuhoja aiheuttavien hyönteisten esiintymisen ja lämpösumman perusteella maa jaetaan A-, B- ja C-alueeseen.

Puutavaran omistajan on huolehdittava, että:

1) edellisen vuoden syyskuun 1 päivän ja kuluvan vuoden toukokuun 31 päivän välisenä aikana kaadettu kuusipuutavara kuljetetaan pois hakkuupaikalta ja välivarastosta A-alueella viimeistään 15 päivänä heinäkuuta, B-alueella viimeistään 24 päivänä heinäkuuta ja C-alueella viimeistään 15 päivänä elokuuta;

2) edellisen vuoden syyskuun 1 päivän ja kuluvan vuoden toukokuun 31 päivän välisenä aikana kaadettu kaarnoittunut mäntypuutavara kuljetetaan pois hakkuupaikalta ja välivarastosta A- ja B-alueella viimeistään 1 päivänä heinäkuuta ja C-alueella viimeistään 15 päivänä heinäkuuta; ja

3) kuluvan vuoden kesäkuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välisenä aikana kaadettu kuusipuutavara kuljetetaan pois hakkuupaikalta tai välivarastosta A-alueella 30 päivän kuluessa hakkuuhetkestä.

Mitä 2 momentin 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta hakkuupaikalla tai välivarastossa sijaitsevaan yksittäiseen puutavara- tai energiapuupinoon, joka on mäntyä ja jonka tilavuus on enintään 50 kiintokuutiometriä. Pino katsotaan yksittäiseksi, jos se sijaitsee vähintään 200 metrin päässä muista vastaavista pinoista.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta puutavarapinoon, jonka tilavuudesta enintään puolet on tyviläpimitaltaan yli 10 senttimetriä olevaa mänty- tai kuusipuutavaraa.

Tätä pykälää sovellettaessa puutavaran omistajana pystykaupassa pidetään puun ostajaa siitä alkaen, kun puukaupan kohteena olevat puut kaadetaan. *Pystykaupalla* tarkoitetaan tässä laissa hakkuusopimusta, jonka mukaan metsänomistaja myy ostajalle sopimuksessa määriteltyjen puiden hakkuuoikeuden ja jonka mukaan ostaja kuljettaa 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetun puutavaran käyttöpaikalleen. Sopimusehto, joka poikkeaa siitä, mitä tässä momentissa säädetään, on mitätön.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään A-, B- ja C-alueista.

4 §

Vaihtoehdot puutavaran poistamiselle

Jos puutavaran omistaja ei poista puutavaraa siten kuin 3 §:n 2 momentissa säädetään, hänen on:

- 1) peitettävä puutavara;
- 2) kasteltava puutavaraa;
- 3) kuljetettava puutavarapinin pintaosa pois;
- 4) kuorittava puutavara;

Eduskunnan vastaus EV 204/2021 vp

5) käsiteltävä puutavara tuohyönteisten iskeytymistä vastaan tarkoitettulla hyväksytyllä kasvinsuojeluaineella;

6) sijoitettava mäntypuutavara riittävän etäälle saman puulajin metsiköstä;

7) peitettävä mäntypuutavarapinon pintakerros lehtipuukerroksella;

8) peitettävä kuusipuutavarapinon pintakerros lehtipuukerroksella tai mäntypuulla, jonka tyviläpimitta on alle 10 senttimetriä ja joka ei ole kaarnoittunut; tai

9) muulla kuin 1—8 kohdassa tarkoitettulla tavalla huolehdittava siitä, ettei puutavarasta pääse merkittävästi leviämään metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä.

Mitä 3 §:n 5 momentissa säädetään puutavaran omistajasta, noudatetaan myös tätä pykälää sovellettaessa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä.

5 §

Männyn ja kuusen rungonosien ja kantojen poistaminen metsiköstä ja välivarastosta

— — — — —
Jos omistaja ei kuljeta rungonosia pois siten kuin 1 ja 2 momentissa säädetään, hänen on toimitettava siten kuin 4 §:ssä säädetään.
— — — — —

8 a §

Juurikäävän torjunta

Metsän hakkaajan on huolehdittava kivennäis- ja turvemaalla tehtävän hakkuun yhteydessä juurikäävän torjunnasta juurikäävän leviämisen riskialueella toukokuun alun ja marraskuun lopun välisenä aikana. Torjunta on tehtävä hyväksyttävää torjuntamenetelmää käyttäen.

Hakkuun yhteydessä ei kuitenkaan tarvitse huolehtia torjunnasta, jos:

1) ilman lämpötila on siihen liian alhainen;

2) kyse on kotitarvehakkuusta;

3) hakkuun kohteella on metsälain 5 b §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla metsän monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta erityistä merkitystä; tai

4) kyse on hakkuusta, joka tehdään metsälain 5 b §:n 2 momentissa tarkoitettussa tutkimuskäytössä olevassa metsässä ja torjunnan poisjättämiselle on tutkimuksen näkökulmasta peruste.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä juurikäävän leviämisen riskialueista, torjuntakohteista, hyväksyttävistä torjuntamenetelmistä ja 2 momentissa tarkoitettua ilman lämpötilaa koskevasta rajauksesta.

10 a §

Eräät Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat korvauksensaajia koskevat vaatimukset

Edellä 10 §:ssä tarkoitettua korvausta ei myönnetä, jos korvauksensaaja on saanut mainitussa pykälässä tarkoitettujen vahinkojen korvaamiseen muuta julkista tukea tai verojärjestelmän kaut-

Eduskunnan vastaus EV 204/2021 vp

ta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä. Tämän lain nojalla myönnetty korvaus peritään takaisin, jos korvauksen maksamisen jälkeen käy ilmi, että 10 §:ssä tarkoitettujen vahinkojen korvaamiseen on käytetty muuta julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä.

Edellä 10 §:ssä tarkoitettu korvaus myönnetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettuna tukena, jos korvauksen saaja on vaikeuksissa oleva yritys tai jättänyt noudattamatta komission aiempaan päätökseen perustuvaa eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä. Vaikeuksissa olevalla yrityksellä tarkoitetaan maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014–2020 annettujen Euroopan unionin suuntaviivojen (2014/C 204/01) 35 kohdan 15 alakohdassa tarkoitettua yritystä.

18 §

Omavalvontavelvollisuus

Ammattimaisen toiminnanharjoittajan on tunnettava tässä laissa säädetty puutavaran, vahingoittuneen puun, männyn ja kuusen rungonosien ja kantojen poistamiseen, puutavaran varastointiin ja juurikäävän torjuntaan liittyvät velvollisuudet sekä valvottava 3 §:ssä tarkoitettujen puutavaran poiskuljettamisen määräaikojen noudattamista, 4 §:ssä tarkoitettujen vaihtoehtoisten toimenpiteiden toteuttamista, 5 §:ssä tarkoitettujen männyn ja kuusen rungonosien ja kantojen poistamista, 8 §:ssä tarkoitettua puutavaran varastointia ja 8 a §:ssä tarkoitettua juurikäävän torjuntaa (*omavalvonta*).

Ammattimaisen toiminnanharjoittajan on laadittava omavalvonnan toteuttamiseksi kirjallinen omavalvontasuunnitelma. Ammattimaisen toiminnanharjoittajan on nimettävä omavalvonnan vastuuhenkilö, joka huolehtii omavalvonnan toteuttamisesta.

Omavalvontasuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista voidaan säätää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

28 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Lain 10 § tulee voimaan kuitenkin vasta valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2022.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022. Sen 10 a § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2022.

Mitä 3 §:n 5 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa säädetään, ei sovelleta ennen vuotta 2022 tehtyihin pystykauppaa koskeviin puukauppasopimuksiin.

Eduskunnan vastaus EV 204/2021 vp

Helsingissä 7.12.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri